

Обґрунтування
до питання про прийняття постанови НКРЕКП
«Щодо заборони Операторам ГРМ приводити об'єми використаного
природного газу побутовими споживачами до стандартних умов»

Відповідно до пункту 3 частини третьої статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) до компетенції Регулятора на ринку природного газу належить, зокрема, встановлення тарифів на розподіл природного газу.

Відповідно до положень пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 16.02.2017 № 201, при провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен, зокрема, надавати послуги розподілу природного газу за тарифами, що встановлені НКРЕКП.

На виконання вимог частини третьої статті 4 Закону постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 затверджено Кодекс газорозподільних систем (далі – Кодекс), положеннями якого встановлено, зокрема порядок комерційного обліку газу по об'єктах побутових споживачів (населення).

Так, пунктом 1 глави 4 розділу IX Кодексу встановлено, що визначення фактичного об'єму споживання (розподілу) природного газу по об'єкту побутового споживача здійснюється на межі балансової належності між Оператором ГРМ і побутовим споживачем на підставі даних лічильника природного газу з урахуванням вимог цього Кодексу та договору.

Для визначення фактичного об'єму споживання (розподілу) природного газу приймаються дані лічильника газу Оператора ГРМ. У разі відсутності лічильника газу в Оператора ГРМ приймаються дані лічильника газу побутового споживача.

Окремо слід зазначити, що об'єм фактичних витрат та виробничо-технологічних витрат природного газу Оператора ГРМ розраховується як різниця між об'ємом надходження природного газу до ГРМ у відповідний період і об'ємом природного газу, який розподілений між споживачами.

При цьому витрати на закупівлю природного газу для покриття виробничо-технологічних витрат включаються до тарифу на розподіл природного газу.

Плановані обсяги виробничо-технологічних витрат, які використані при розрахунку тарифу були обчислені на підставі Методики визначення питомих виробничо-технологічних витрат природного газу під час його транспортування газорозподільними мережами, затвердженої наказом Міністерства палива та енергетики України від 30 травня 2003 р. № 264 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 9 липня 2003 р. за № 571/7892, та Методики визначення питомих витрат природного газу при його вимірюваннях побутовими лічильниками в разі неприведення об'єму газу до стандартних умов, затвердженої наказом Міністерства палива та енергетики України від 21 жовтня 2003 р. № 595 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 25 грудня 2003 р. за № 1224/8545 (далі – Методика №595).

Розміри нормативних витрат і виробничо-технологічних витрат природного газу в газорозподільних мережах останній раз були затверджені на

2016 рік наказом Міністерством енергетики та вугільної промисловості України від 25.12.2015 №847 та з того часу не переглядалися.

Відповідно до пункту 2 глави 6 розділу III Кодексу очікувані річні об'єми (обсяги) втрат та виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ на 2017 рік визначаються НКРЕКП на рівні передбачених об'ємів (обсягів) втрат та виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ у тарифі на послуги з розподілу природного газу на 2016 рік відповідного Оператора ГРМ.

Очікувані річні об'єми (обсяги) втрат та виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ на наступні роки (після 2017 року) визначаються НКРЕКП на рівні передбачених об'ємів (обсягів) втрат та виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ у тарифі на послуги з розподілу природного газу поточного року, зменшених на показник ефективності, який встановлюється НКРЕКП щороку до 31 грудня і не може перевищувати 5 %.

Положеннями розділу 1 Методики №595 визначено, що питомі втрати газу визначаються підприємствами з газопостачання та газифікації розрахунковим шляхом самостійно згідно з даною Методикою і включаються до собівартості транспортування газу цих підприємств.

Таким чином, покриття об'єктивної різниці у вимірах природного газу здійснюється за рахунок тарифу.

Проте, за наявною у НКРЕКП інформацією та з публічних джерел було з'ясовано, що переважна більшість Операторів ГРМ у платіжних документах за жовтень 2018 року здійснила донарахування побутовим споживачам обсягів, які враховують різницю у приведенні до стандартних умов.

Зазначене вище обумовлює необхідність прийняття рішення НКРЕКП щодо заборони Операторам ГРМ приводити об'єми використаного природного газу побутовими споживачами до стандартних умов.

У зв'язку із зазначеним, керуючись положеннями статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Департаментом із регулювання відносин у нафтогазовій сфері було розроблено проект постанови НКРЕКП «Щодо заборони Операторам ГРМ приводити об'єми використаного природного газу побутовими споживачами до стандартних умов», положення якого спрямовані на врегулювання ситуації, що виникла.

З огляду на зазначене, Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Щодо заборони Операторам ГРМ приводити об'єми використаного природного газу побутовими споживачами до стандартних умов».

Директор Департаменту із регулювання
відносин у нафтогазовій сфері

Т. Рябуха

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Щодо заборони Операторам ГРМ
приводити об'єми використаного
природного газу побутовими
споживачами до стандартних умов

Відповідно до статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» та статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку із зверненнями споживачів природного газу та з метою захисту їх прав Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Заборонити Операторам газорозподільних систем (далі – Оператори ГРМ) при здійсненні обліку природного газу, використаного побутовими споживачами, приводити об'єми природного газу до стандартних умов для здійснення комерційних розрахунків за використаний природний газ побутовими споживачами.

2. У разі приведення у жовтні 2018 року Операторами ГРМ об'ємів використаного природного газу побутовими споживачами до стандартних умов, таким Операторам ГРМ необхідно здійснити за жовтень 2018 року перерахунок об'єму споживання (розподілу) природного газу по об'єктам побутових споживачів у відповідності до фактичних показань лічильників природного газу.

Голова НКРЕКП

О. Кривенко